

Marita Petersen um arbeiðið í áhugabólkum:

Vit hava brúk fyri hesum eldhugaðu fólkunum

Politikarar játta pening og smíða lógir, men teir skulu eisini vita, at tey fólkin, ið arbeiða innan áhugafelagsskapir, eru ein ogn, sum vit ikki kunnu vera fyri uttan, sigur Marita Petersen, sum herfyri helt fyrilestur á ráðstevnu fyri menningartarnað í Reykjavík

DAGNY JOENSEN
JENS KR. VANG

Í februar mánaði skipaði norðurlendsku feløgini fyri menningartarnað, fyri ráðstevnu í Reykjavík.

Fyri Føroyar luttok Felagið Javni í fyrireikingini av ráðstevnunni. Umboð fyri foreldruni hildu fyrilestur og m.a. Marita Petersen, tinglimur, helt fyrilestur um, hvussu áhugafeløg og politikarar kunnu samstarva í royndini at veita menningartarnaðum og avvarðandi góða tænastu.

Áhugafeløgini hava serliga vitan

- Hvussu kunnu politikarar nýta áhugafeløgini?

- Tað er ein hjálp hjá politikarum, at teir kunnu fara til eitt áhugafelag at fáa serkøna vitan um eitt mál, sum teir skulu taka støðu til, sigur Marita Petersen.

- Tú kanst fara til áhugafelagið fyri at vita, hvat er best at gera. Tú kanst eisini fara til teirra, sum brennandi arbeiða fyri ávísu málunum, fyri at fáa styrki og mót at arbeiða viðari, tá tað gongur strítið at fáa eitt mál avgreitt.

- Tað snýr seg ikki bert um, hvat er best at gera fyri tey menningartarnaðu, men eisini fyri tey avvarðandi, sigur Marita Petersen.

- Áhugafeløgini kunnu eisini stuðla politikarunum at taka rættar avgerðir. Tey sita inni við stórrari vitan. Hesa vitan hava politikarar ikki altíð.

- Hinvegin eiga vit sum politikarar at minnst til, at áhugafeløgini ofta í bestu meining arbeiða fyri eini máli, sum kanska ikki altíð kann lata seg gera. Tá er tað uppgávan hjá politikarunum at finna eina realistiska loysn, og at fáa áhugafeløgini at góðtaka tað, sigur Marita Petersen.

- Hvussu kunnu áhugafeløgini best nýta politikarar fyri at fáa eitt mál loyst?

- Áhugafeløg eru fólk, sum taka seg saman at stríðast fyri einum ávísu máli. Um broytingar skulu gerast, so er tað ikki altíð nóg mikil bert at hava eitt ynski, men tað er kanska meir umráðandi, at felagið við uppbyggj og vitan ávirkar hugburðin hjá almenninginum og hervið eisini politikarunum. Vitan og kunnleiki er

amboðið, sum tekur persónligar forðingar burtur, sigur Marita Petersen

Persónliga sambandið

- Umframt hetta, so er persónliga sambandið við fólkin í áhugafelagnum gagnligt fyri politikaran, sum á henda hátt fær móguleika at læra fólk, sum hava tørvin, at kenna.

- Fyri áhugafeløgini hevur persónliga sambandið við politikaran eisini týðning, tí hann umboðar myndugleikan, sum tekur avgerðir.

Marita Petersen er eisini leiðari fyri Sernámsfrøðiligu Ráðgevingini á Skúla- fysisitingini, og kennir tí

umstøðurnar hjá foreldrum og børnum, sum vegna brek hava serligan tør.

Hon heldur, at hóast vit sjáldan hugsa ella hoyra um tað, so er sambandið við embætisfólkinu eisini av stórum týðningi.

- Sum ein embætismaður nevndi tað á ráðstevnunni: Embætisfólkinu skulu umframt at umsita, hava innlit og duga at diskutera við ráðharran um mál, sum hann skal taka støðu til, sigur Marita Petersen.

Trýsta mál við at játta sína atkvøðu afturfyri
Hon heldur kortini, at sambandið politikarar/áhugafeløg kann virka bæði positivt

og negativt. Eitt nú kann tað vera ein vansi um áhugafeløg hava soverðið samband við politikaran, at felagið við at játta politikarunum sína atkvøðu, kann trýsta eitt mál ígjøgnum.

Um so er, at hann ger eftir áhugafelagssins vilja, við at keypa sær atkvøður frá einum kanska stórum áhugafelag, kann tað hava óhepna ávirkan:

- Tann politikarin, sum er til fals í hesum føri, kann eisini vera til sølu næstu ferð, um okkurt annað felag bjóðar hægri, og so er hetta áhugafelagið við sviðsuð. Tað kann gerast ein stokkur fløvi, at loysa mál á henda hátt, men ikki bert

tað: Slíkur arbeiðsháttur kann forða fyri skilagðum loysnum.

- Tað er politikarin, sum skal hugsa um heildina, tá hann tekur avgerðir, sum kunnu elva til trupulleikar ella bága aðrastaðni. Um so er, verður úrslitið bert smáar avbyrgdar loysnir, sum kunnu forða fyri skilagðum heildarloysnum.

Renna millum stovnar

- Úrslitið av vánaligum loysnum kann vera, at fólk koma at renna millum stovnar og myndugleikar, sigur Marita Petersen.

Hon ásnannar, at tað er trupult at finna felags stev, tí við hvørt hevur eitt verk ser-

kunnleikan og annað verk figgarligu heimildirnar. Eitt nú umsitir skúlaferkið vitan og almannaverkið figgarligu hjálpinu.

Tá tað snýr seg um børn og ungfólk, so er tað oftast undirvísingarverkið sum hevur serkønu vitanina, meðan myndugleikin, sum játta pening, situr aðrastaðni í almannaverkinum.

- Í Danmark verður hesin trupulleikin loystur við at almennar tænastur til børn og ungfólk eru samskipað á einum stað, og fevnir um allan tør, eisini hjá familjun.

I teimum ríku 80 árunum hildu vit, at peningur loysir allar trupulleikar. Peningur er neyðugur ásannar Marita Petersen, men tað er eisini neyðugt at samskipa figgarligu prioriteringina.

- Tá vit tosa um prioriteringar, so verður ofta tikið til hugtakið: „gylta millumvegin“, og tað kann eisini sigast í hesum føri.

- Bert haldi eg ikki, at tað eru so nógvir gyltir millumvegir, tá talan er um fólk, sum hava serligan tør. Tey noyðast at halda fram at stríðast fyri sínum rættindum, og eru kanska av tí sama ikki før fyri at góðtaka neyðsemjur, sigur Marita Petersen.

Politikarar skulu lurta

Tí er tað uppgávan hjá politikarunum at lurta eftir, hvat áhugabólkarnir siga. Politikarnir skulu hava vitan og innlit og á hesum grundarlag skapa loysnir, sum tað ber til at seta í verk.

- Umráðandi er eisini, at tær loysnir, sum verða tiknar, eru av slíkum slag, at fólk í áhugafeløgnum góðtaka tær. Uppgávan hjá politikarunum er at greiða áhugafeløgnum frá, hví júst henda loysnin varð vald, tí tað ræður eisini um at eggja áhugabólkunum, so teir orka at halda fram at arbeiða fyri sínum áhugamálum.

- Vit hava brúk fyri hesum eldhugaðu fólkunum, at tey eisini frameftir hava orku og móguleika at hjálpa teimum, sum frameftir hava serligan tør, sigur Marita Petersen og grundgevir hetta við at vísa á dømi, at einstaklingar ofta eru noyddir at berjast fyri at loysa sínar egnu trupulleikar. Tá teir hava fingið loysnir, eru tey so útlúgvad, at tey ikki orka at arbeiða viðari.

- Politikarar, sum smíða lógir og játta pening, mugu vita, at hesi fólk eru ein samfelagslig ogn, sum vit ikki kunnu vera fyri uttan, sigur Marita Petersen